

ΤΡΑΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΙΣΤ'

‘Ο λαός ἐν συναγερμῷ.—‘Ο Βασιλεὺς κλαίει.—‘Η αὐτοθυσία τῶν βασιλικῶν φρουρῶν.—Τ’ Ἀνάκτορα λεηλατοῦνται.—Αἱ Κυριαὶ τῆς Τιμῆς καὶ ὁ ὄχλος.—Μία νύξ αἱματος.

(Τὸν ἱστορικὸν Ζὺν Μπαρνά)

ΑΤΑ τὰ μεσάνυχτα τῆς 10 Αὐγούστου τὰ τύπανα χτυποῦσαν μὲ λύσσα προσελθόντες στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιῶν· ἀπὸ ὅλες τῆς ἐκκλησίας ἐσήμαναν οἱ κώδονες τοῦ κινδύνου· ἄνθρωποι μὲ πυρσούς στὰ χεῖρα ἐτρέχαν ἀπ’ ὅλες τῆς μερὲς. Διακόσιοι βουλευτὲς τρέχουν βιαστικά στὴ Συνέλευση.

Τὸ κανὼν τοῦ συναγερμοῦ ἀρχίζει νὰ βροντᾷ καὶ οἱ κοδωνοκρούσεις διπλασιάζονται. Τὸ πλῆθος συγκεντρώνεται σὲ μεγάλους ὁμίλους, καὶ, κατὰ τὴς τρεῖς τὸ πρωῒ, ἀπειλὲς θανάτου ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης ἐκτομιζοῦνται ἀπὸ πολίτας, πού ἡ ὄψη τους δὲν ἐγγυᾶται γιὰ τίποτε. Στὰ προάστεια γιλιόδες ὀπλισμένοι ἄνθρωποι ἀναμένουν, ἐτοιμοὶ νὰ βαδίσουν κατὰ τὸ Κέντρον.

‘Ο Βασιλεὺς Λουδοβίκος XVI ζήτη ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ τῆς Δικαιοσύνης νὰ πᾶει στὸν Κεραμεικὸ μὰ ἐπιτροπὴ πληρεξουσίου γιὰ νὰ τὸν προστατέψῃ. Μὰ οἱ πληρεξούσιοι δὲν εἶναι παρὰ διακοσιοὶ καὶ κανεὶς δὲν θέλει ν’ ἀναλάβῃ μὴ τέτοια εὐθύνη. ‘Ας ἐβῇ αὐτὸς ἐδῶ...» λένε.

Στὸν Κεραμεικὸ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, ἡ ὁποία εἶχε ἀκούσει αὐτὴ τὴν τρομακτικὴ ὁχλοφῶν, αὐτὲς τῆς φωνασικίας, αὐτὲς τῆς ἀπειλῆς θανάτου, εἶχε κυριολεκτικῶς ξετρελλαθεῖ ἀπὸ τὸν τρόμο· ὁ βασιλεὺς ἔπεσε γιὰ μιά στιγμὴ ντυμένος στὸ χερσάβι του, μὰ ἀδίκως ἐπροσπάθει νὰ κινήθῃ. Στὶς τέσσερες τὸ πρωῒ σηκώθηκε ξεπουντράριστος καὶ μὲ τὴν περρούκα τὸν στραβὰ βαλμένη. Τὰ μῦτια του εἶταν φουσκωμένα καὶ ἔβλεπαν ὅλοι διὰ εἰς κλάψει. Στὶς πέντε ἡ βασιλίσσα ἐξέλιξε τὸν Ρέντερο, πληρεξούσιον σὺνδλον τῆς Κομμουνᾶς καὶ τοῦ ἐξήγησε τὴ γνώμη του περὶ ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ γίνῃ.

— Μοῦ φαίνεται ἀνυπαίτιον, ἀπάντησε, ὅτι ὁ βασιλεὺς, ἡ βασιλίσσα καὶ τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας πρέπει νὰ καταφύγουν στὴ Συνέλευση.

Ποῖν ἡ ἀποφασίσει σχετικῶς ὁ Λουδοβίκος ἠθέλησε νὰ μάθῃ ἂν ὁ κίνδυνος εἶταν τόσο ἐπιχειμένος, ὅσο τὸν ἐπίστευαν. Ἐβγήκε λοιπὸν στὴν αὐλὴ τῶν ἀνακτόρων. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀκούσε μερικὲς κραγές· Ζήτη ὁ βασιλεὺς!... μὰ γρήγορα τὶς ἐσκέπασαν ἐκεῖνοι πού ἐφώναζαν· Ζήτη τὸ Ἐδῶ!... ‘Ο Λουδοβίκος ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶταν συγκεντρωμένοι λαὸς ὀπλισμένους μὲ λόγγες. Μόλις τὸ πλῆθος αὐτὸ παρατήρησε τὸ βασιλεῖα οἱ κραγές· Κάτω ἡ τυραννία!... Κάτω ὁ προδοτὴς!... ἐδυνάμωσαν. Δυὶ ὕπουργοι πού εἶχαν μείνει στὸ ἀνάκτορον, μόλις ἀκούσαν αὐτὰ, ἐτρέξαν γιὰ νὰ ξανφέρουν μέσα τὸ βασιλεῖα καὶ, ἐν ἀνύχην, νὰ τὸν προστατέψουν. Ἡ βασιλίσσα στὸ μεταξὺ εἶχε καταλήφθῃ ἀπὸ λυγμούς.

Μόλις ἐπέστρεψε ὁ βασιλεὺς, ἔφτασε ἕνας δημοτικὸς ὑπάλληλος ὁ ὁποῖος ἀνήγγελε ὅτι ἡ Κομμουνὰ εἶχε ἀνατράξῃ, ὅτι ὁ Μοντὰ, διοικητὴς τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, πιστὸς τὸν βασιλεῖα, εἶχε συλληφθῇ καὶ ὅτι τμήματα στρατοῦ εἶχαν ξεκινήσει.

— Μὰ ἐπὶ τέλους τί θέλουν; ρώτησεν ὁ παριστάμενος ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης.

— Τὴν ἐκπτώση τῆς δυναστείας, ἀπάντησε ὁ ὑπάλληλος.

— Καὶ κατόπιν, τί θὰ γίνῃ; ρώτησε ἡ βασιλίσσα.

‘Ο ὑπάλληλος ὑπεκλήθη χωρὶς ν’ ἀπαντήσῃ.

‘Ο Ρέντερο, ἀφοῦ ἐπιχείρησε ἀκόμα μιά φορά νὰ πείθῃ τὸ βασιλεῖα νὰ καταφύγῃ στὴ Συνέλευση, ἀποφάσισε νὰ πᾶν μόνος του καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ αὐτὴ νὰ τὸν προστατέψῃ.

Ἐντωμεταξὺ, στὸ Δημαρχεῖο, τὰ νέα μέλη τῆς Κομμουνᾶς, πού ἐλέγχονταν ὅλος διόλου ἀνικανονικὰ καὶ βασισταζὶ τὴ νύχτα, κατελάμβαναν τὶς θέσεις τῶν προκατόχων τους, οἱ ὁποῖοι τῆς ἐγκατέλειπαν χωρὶς ἀντίστασι.

Ἡ πρώτη φροντίδα τῆς νέας Κομμουνᾶς ἦταν νὰ συλλάβῃ τὸ Διοικητὴ τῆς Ἐθνοφρουρᾶς, τὸ Μοντὰ. Τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι εἶχε διπλασιάσει τὴ φρουρὰ τοῦ Ἀνακτόρου τοῦ Κεραμεικοῦ.

Στὴ Συνέλευσι οἱ πληρεξούσιοι ἀρνήθησαν στὸ Ρέντερο ν’ ἀσφαλίουν ὁπωσδήποτε τὸ βασιλεῖα ἐνῷς ἔμνε στὸν Κεραμεικὸ. ‘Ο Ρέντερο ξαναγύρισε καὶ διῆται τὴ φρουρὰ τοῦ ἀνακτόρου μὰ μὴ χτυπήσῃ τὸ πλῆθος, ἀλλὰ νὰ τηρήσῃ σάσῃ ἀμύνει.

— Κι’ ἂν μᾶς οἰζύνουν, τὸν διέκρινεν ἕνας ἐθνοφρουρός, θὰ εἰσθε καὶ σεῖς ἐδῶ;

— Ναί, ἀπάντησεν ὁ Ρέντερο, καὶ ὅχι πίσω ἀπὸ τὰ κανόνια σας, ἀλλὰ στὴν πρώτη γοαμὴ γιὰ νὰ σκοτωθῶ πρῶτος, ἂν πρόκειται νὰ χαθῇ κανεὶς σήμερα.

Ἐπειτα πῆκεν στὸ διάδρομο τοῦ Λουδοβίκου XVI ὅπου βρισκόταν ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια καὶ οἱ ὕπουργοι.

— Μεγαλειότατε, εἶπε, δὲν ἔχετε οὐτε λεπτοὶ νὰ γίνετε. Ἡ Μεγαλειότης Σας μόνον μέσα στὴ Συνέλευση θὰ βρεθῇ ἐν ἀσφαλείᾳ.

‘Ο βασιλεὺς πού φανότανε πολὺ καταβεβλημένος, σηκώθηκε καὶ εἶπε στὴ βασιλίσσα· Πάμε.

Ἡ συνοδεία ἐσηματίσθη. ‘Ο Βασιλεὺς ἐπὶ κεφαλῇ μὲ τὸν Ρέντερο καὶ μὲ μερικὸς ἀξιωματικούς· ἡ βασιλίσσα δίνοντας τὸ μιστὸν στὸν Ντυμπουσσά, τὸν Ὑπουργὸ τῶν Ναυτικῶν, κρατοῦσε ἀπὸ τὸ ἄλλο χεῖρ τὸν Δελφίνα (διάδοχο) καὶ ἀκολουθοῦσαν οἱ πριγκίπισσες καὶ οἱ πριγκίπες. Οἱ ὕπουργοι ἔκλειναν τὴν πομπή. Ἡ ἀκολουθία ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἕνα ἀπόσπασμα τῶν Ἐλβετῶν φρουρῶν τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπὸ ἐν’ ἄλλο τῆς Ἐθνοφρουρᾶς. Μόλις ἔφτασαν στὸ περιστύλιον τῶν ἀνακτόρων, ὁ βασιλεὺς συλλογίστηκε τοὺς εὐγενεῖς καὶ τοὺς αἰλικούς οἱ ὁποῖοι δὲν τὸν εἶχαν ἐγκαταλείψει.

— Τί θ’ ἀπογίνουν αὐτοὶ; ρώτησε.

— Μεγαλειότατε, ἀποκρίθηκε ὁ σὺνδικος, ὅσοι ἀπ’ αὐτοὺς εἰν’ ὀπλισμένοι δὲν ἔχουν νὰ χάσουν τίποτε ὅλλο παρὰ νὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα τους καὶ εἶσι θὰ μαρτυροῦναι νὰ βγοῦν ἐλευθέρω ἀπὸ τὸν κηπο.

‘Όταν ἡ βασιλικὴ ἀκολουθία βῆκε ἀπὸ τὸν κηπο ἡ ὥρα ἐσήμεινε ἑπτὰ στὸν Ἅγιο Γερμανό. Ἡ ἰδία χαμπάνια πού εἶχε δώσει τὸ σύνθημα τῆς σφαγῆς τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου ἐσήμαινε τώρα τὸν ἐκπαιδεύον τῆς μοναχίας. Τὰ φύλλα εἶχαν ἀρχίσει νὰ πέφτουν. Οἱ κηπουροὶ τὰ εἶχαν σφαιρῶσι σὲ διάφορα μέρη καὶ ὁ μικρὸς Δελφίν διασκεδάζε, σπρωκκώντας τὰ μὲ τὰ πόδια του σὰ πόδια τοῦ πατέρα του.

Μιὰ ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως ἦρθε πρὸς συνάντησιν τοῦ βασιλέως.

— Μεγαλειότατε, εἶπε ὁ πρόεδρος τῆς, ἡ Συνέλευσις εἶνε πρόθυμος νὰ ἐπιτρέψῃ διὰ τὴν ἀσφάλειάν Σας καὶ προσφέρει σὲ Σας καὶ τὴν οἰκογένειάν Σας, ἐν’ ἄνυλο μέσα στοὺς κόλπους τῆς.

Λίγα βήματα ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς Συνελεύσεως ἕνας ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ θέλησε νὰ ἐμπόδισεν τὴν εἰσοδὸ τοῦ βασιλέως, ἐνῷ ὁ ὄχλος φώναζε· Κάτω!... κάτω! Ἐνας ἄλλος, πῶ φανατισμένος φώναζε σφενδὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ Λουδοβίκου·

— Τί διάβολο τὸν πᾶνε στὴ Συνέλευση; Γιὰ νὰ τὴ βρωμίῃ;

‘Ο ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ τὸν παρυσίωσε στὸ βασιλεῖα.

— Μεγαλειότατε, εἶπε, νὰ ἕνας... εὐγενὴς πού δὲ θὰ σὰς κάνει κακό.

— Δὲν τὸν φοβάμαι, ἀπάντησε ὁ Λουδοβίκος.

‘Ο ἄνθρωπος ἐκείνος ἀσπληνισμένος ἀπὸ τὴν ὀδύν τῶν βασιλέως καὶ ἀπὸ τὴν θλιμμένη καλὸσύνῃ πού ἀντανάκωλεσε τὸ πρόσωπό του, ἔτεινε τὸ χεῖρ του στὸ βασιλεῖα.

— Σφίξ’ τὸ, εἶπε, θὰ σφίξῃς τὸ χεῖρ ἐνὸς καλοῦ ἀνθρώπου. Μὰ δὲν παραδέχομαι νὰ πᾶν μαζί σου καὶ ἡ γυναῖκα σου στὴ συνέλευση· αὐτὴ δὲν τὴ χρειαζόμαστε.

Μπορὸς σ’ αὐτὲς τῆς βαναυσότητος ἡ Μαρία Ἀντουανέττα ἐδάκρυσε.

Ἐνας ἐθνοφρουρός, κῶπας ἀρδιασμένος, ἐπενέβη·

— Μεγαλειότατε, εἶπε, μὴ φοβᾶστε· εἰμαστε καλοὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ δὲν θέλουμε νὰ μᾶς προδίδουν. Νὰ γίνετε μόνον στὸ ἐξῆς καλὸς πολίτης.

Ἡ συνοδεία μύθρεσε τότε νὰ μῇ μεσ’ στὴ συνέλευση. ‘Ο βασιλεὺς ἐκάθησε τότε δίπλα στὸ Βεργινώ, πού προέδρευε.

— Ἦρθα, εἶπε ὁ Λουδοβίκος γιὰ νὰ προσφύξω τὸ λαὸ ἀπὸ ἕνα μεγάλο ἐγγλημα εἰς βίαιος τὸν βασιλεῖα του. Σειφίθηκα ὅτι πουνθέντ ἀλλοῦ δὲν θὰ εἶμιον ἐν περισσοτέρῃ ἀσφαλείᾳ ἀπὸ ἐδῶ.

— Μπορεῖτε νὰ ὑπολογίζετε, Μεγαλειότατε, ἀποκρίθηκε ὁ Βεργινώ στὴ σταθερότητα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως· τὰ μέλη τῆς ὁρίστηκαν νὰ πεθάνουν ὑποστηρίζοντας τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ σὺνταγμα.

Ἐνὰς πληρεξούσιος ἔκανε τὴν παρατήρησιν ὅτι ἀπηγορεύετο στὴ Συνέλευση νὰ συνεδριάξῃ παρουσία τοῦ Βασιλέως. Παρεχάλεσαν τὴ βασιλικὴ οἰκογένεια νὰ περῇ σὺν θεωρεῖ ὅπου συνήθως οἱ συντάκται κρατοῦσαν τὰ πρακτικά. Καὶ ἐπειδὴ ἔκανε πολὺ ζήτησιν ἐφ’ ὅσον τοὺς ἀξιωματικούς (γιατὶ οἱ βασιλεῖς ἦσαν πᾶν αἰχμάλωτοι) ἕνα καλὸν ῥυθμικόν, πού ὁ δυστηρὴς βασιλεὺς ἔλεγε νὰ τὰ καθαρίζῃ μόνος του.

Ἐνῷ οἱ πληρεξούσιοι συνεδρίαζαν, οἱ συγκρούσεις εἶχαν ἀρχίσει ἐν Πλατεῖα Λουδοβίκου XV (σημερινὴ Πλατεῖα Ὁμονοίας). Πυροβολισμοὶ ἀντηλλίσσοντο καὶ τὸ αἷμα ἀρχίζει νὰ τρέχῃ.

Μέσα στ’ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ, οἱ ἐθνοφρουροὶ εἶχαν κἀθεσθ’ ἐν ἀφῆσιν τῆς φρουρᾶς τῶν Ἐλβετῶν νὰ φύγῃ, ἀλλὰ οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν τελευταίων ἀγνοοῦντες τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βασιλέως, τοὺς κρατοῦσαν ἐν ἀμύνῃ. Μὰ τὸ πλῆθος δὲν ἄρχισε νὰ πλημυρίζῃ τὸν Κεραμεικόν. Τὰ πρῶτα κώματα ὠδηγοῦντο ἀπὸ τὸν ἱδριόποι Μισιῶ. ‘Οτι θέλεις ὑπῆρχαν σ’ αὐτὴ τὴ μάζα· παραπλανημένοι, ἐπιδραμένοι, καλοὶ ἄνθρωποι, καταγεράτοι,

εργάτες δολιμένοι με λόγους, άτομο με τρυφερά.

Η μεγάλη σάλα του ανατόρου κατέχεται από τους Έλβετους οι οποίοι περιμέναν ασάλευτοι. Οι επιδρομείς θέλησαν ν' ανέβουν. Τότε όλα τα όπλα των Έλβετων εσκόλευσαν μαζί. Μια εκπυρσοκρότηση ακούστηκε και πολλοί από την πρώτη σειρά του λαού έπεσαν νεκροί. Το πλήθος άρχισε να φεύγει. Η όμορφονιά ξανακούστηκε. Άλλοι νεκροί πάλι. Τα πλήθη φεύγοντας ξεχύθηκαν στο Παρίσι, φωνάζοντας.

— Μας σπρώχνει χωρίς έμειν να τους χτυπήσουμε. Εκδίκηση! Τα παρτίσια του Σαιν—Μαρσώ και του Σαιν—Αντουάν φτάνουν επί τόπου εις ενόχληση του λαού. Οι Έλβετοι κλείνουν τις πόρτες και ξαναγυρίζουν μέσα στο ανάκτορο. Μα οι πόρτες παραβιάζονται κι' ο λαός πλημμυρίζει πάλι. Εφορμά κατά της σάλας με τρομερές κραυγές.

Ο βασιλεύς, πληροφορηθείς τα γεγονότα, έστειλε έγγραφο διαταγή να πάρη το πύρ. Μα η διαταγή αυτή δεν μετεβιβάσθη στους αξιωματούχους. Τα πολεμοφόδια των Έλβετων άρχισαν να εξαπλώνονται κι' αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν άμυνόμενοι. Ανασυγκροτηθέντες μέσα στο πρώτο πάτωμα παρ' όλο τον αριθμό των επιδρομών, αντίσταθάνησαν ηρώϊκα. Από εκεί υποχώρησαν κανονικά διά του κήπου, ένω οι σφαίρες των επαναστατών τους έδέρριζαν. Τέλος εσχημάτισαν δύο τμήματα. Το ένα κατέφυγε στο ύπαιθρο των Ναυτιών και το άλλο στο άγαλμα του Λουδοβίκου ΧΥ όπου έπεσαν όλοι μαχόμενοι. Καμιά πεινηταριά μπόρσαν να φτάσουν παρ' 'Ηλυσία Μεδία, όπου τους έζησαν μερικά άτομα πιστώται. Άλλοι έζησαν συνελήφθησαν και τους ώδηγησαν στο Δημαρχείο όπου τους έσφαξαν μέχρι ενός.

Τις γυναίκες του ανατόρου τις έσφαβάνησαν οι επαναστάτες. Η κ. Καπλάν διηγείται ότι την ίδια την έσφαξε ένας επαναστάτης με μαχαίρι γενειάδα ο οποίος φώναζε:—Χάρις στις γυναίκες! Μην στυμάξετε το έθνος.

Στις έντεκα το βράδυ, οι κακοποιοί, οι οποίοι δεν εμφανίζονται παρ' όταν ο κίνδυνος παύεται, έλημψάνησαν τ' 'Ανάκτορα. Υπάρχτες κρυμμένοι άνεκαλύπτοντο και παρ' όλες τις γυνυλίσες τους έστραγγαλίζονταν στη στιγμή. Φοιζόμενες μέγαιρες εγγύμωναν τα πτώματα των Έλβετων και πετούσαν από τα παράθυρα γυνιά πτώματα και έπιπτα.

Στο θάλαμο της βασιλίσσης όλα διηραγήσαν. Ο συμπερσός των προαστείων κατέρχεται στα ύπαιθρα, άνοιγε τα βαρέλια κι' άρχισε να μεθά.

Νά όμως και μερικάς παρήγορες προέξεις δίπλα σ' αυτούς τους βανδαλισμούς. Κανένα κατάστημα δεν διηραγή! Όσους συνελήβανον μ' αντίχειρνα κλοπιμαία άπάντω τους, τους κρεμούσαν άμέσως. Πολλοί πολίτες κατέβησαν από Γραφείο της Συνελεύσεως διάφορα πράγματα αφήνοντας στοίς φονεθέντας Έλβετούς.

Πόσα είναι τα θύματα; Άλλοι λένε πέντε χιλιάδες κι' άλλοι χίλια διακόσια.

Η Συνέλευση σχημάτισε νέα Κυβέρνηση με τον τρομερό Λαντάν, ύπουλο της Δικαιοσύνης. Ο Σαντέρ έξελέγη γενικός διοικητής της Έθνοφυλακής. Κατά το τέλος της συνελεύσεως, ο Λαός τραγουδώντας κι' ουδολογώντας μήτρε μέσ' στη Συνέλευση με τον Μαρά στα χέρια θριαμβευτικά, στεφανώσαν με δάφνες.

Μόλις κατά τα μεσάνυχτα άφησαν τη βασιλική οικογένεια να βγῇ από το θέατρο της και την εγκατέστησαν προσωρινά σ' ένα μικρό διαμέρισμα με τρία δωμάτια. Το λοιπό η βασιλεία θεωρείται καταργημένη. Στις 13 Απριλίου ορίσαν καθέδρα των βασιλέων το Τάμπλ, που πραγματικώς είναι η φυλακή τους γιατί ο Λουδοβίκος δεν έμελλε να βγῇ από εκεί παρ' όλα να οδηγηθῇ στο Ιζόριμα.

Jean Bernard

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ

Πέφτουν τα φύλλα κίτρινα και τ' άνηθ μαγαμένα, και σύννεφα στόν ουρανό σκορπίζονται θολομένα. Μά βάρβηλ' ο Μάρης' οθανός γαλιζός τά πορβάλλη, πράσινα φύλλα θέ να βγούν κι' άνηθ ροσάτα πάλι.

Το ίδιο κι' η άγάπη μου : καμιά φορά θυμώνει, και ο θυμός της την καρδιά σ'τά στήθη μου νεκρώνει. Μά γρήγορα στά χέλια της το γέλιο της πορβάλλει, και τότε βρίζω τη ζωή και τη χαρά μου πάλι.

I. Π.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ

Μου τότε ένας γέροντας, που δεν έβγῃκε ψεύτης, πως είν' τα μάτια της ψυχής αλάθεντος καθρέφτης. Πως μ' αγαπάς μη μου τ'ής, σ'τα μάτια σου το είδα, και η καρδιά μου άνάσane από χαρά κ' έλπίδα.

Άς μη το πούν τα χέλια σου, που τρέχουν να το πούνε. μου τ' πανε τα μάτια σου, κι' αυτά δεν με γελούνε. Γιατ' είν' τα μάτια της ψυχής, αλάθεντος καθρέφτης, μου το 'πε ένας γέροντας και δεν έβγῃκε ψεύτης.

I. Λέων

ΣΤΗΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΙΚΟΥΣ

Η ΘΕΙΜΟΤΥΠΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΣΟΥΠΕ

Σήμερα θα σάς δώσω μερικάς οδηγίας σχετικώς με τα σουπέ, εις τα οποία διά να συμπιέσθῃ κανείς, πρέπει να γνωρίζῃ μερικά στοιχειώδη πράγματα. Τα σουπέ είναι τα γεύματα τα παρατιθέμενα μετά το μεσονύκτιον κατά τας χοροεστιάδας. Τα γεύματα αυτά παρουσιάζουν δυσχερείας, διότι προαπαιτούν γνώσιν του κόσμου.

Εις τα σουπέ συνοδεύει κανείς πάντοτε από της αλθούσης του χορού κυρία μετά της οποίας καλόν είναι να διάρχῃ καίτοι. Ικευότης, διότι η πρώτη του σουπέ έπιτυχία συνίσταται εις την επικράτησιν ευθυμίας μεταξύ των συνδαιτημόνων.

Ύπαρχουσιν δύο ειδών σουπέ: έξαινα εις τα οποία κάθηνται και έξαινα εις τα οποία ίστανται όρθιοι. Τα δεύτερα είναι τα συνηθέστερα, τοιουτοτρόπως μάλιστα δίδονται και στοίς ανακτορικούς άκόρη χορούς. Και όταν μὲν οι συνδαιτημόνες κάθηνται, υπάρχει πάντοτε η έθιμοτυπία των συνηθων γευμάτων' άλλ' όταν πρόκειται περί όρθοστασίας, ο κύριος περιποιείται την προς τα δεξιά κυρία, η οποία είναι έκεινη την οποίαν ανέλαβε να οδηγῇ μέχρι της τραπέζης. Την προς τα αριστερά κυρία προσπαθεί να μη παρενοχλῇ δι' αποτόμων κινήσεων και φροντίζει πάντοτε να αφήνῃ χώρον τόσον ώστε να μη παρακωλύη την ελευθέραν κίνησιν του προς τ' αριστερά του εδριοκείμενου ζεύγους.

Εις τα σουπέ μόνον χρῆα φαγητά σερβίρονται. Κυριαρχεί η γκαλαντία, η γλώσσα, τα ψητά πουλερικά και όλα τα επιδόρπια των συνηθισμένων γευμάτων. Ός ποτόν προτιμάται η σμιρίπνια.

Στην κυρία την οποίαν περιποιήσθε στο σουπέ δεν επιτρέπεται να προσφέρετε φροντά τα οποία εκθαυρίσate με το χέρι. Χρησιμοποιείτε απαραίτητως γιά το καθήκον το μαχαίρι και το πιρούνι. Από τα θυνεινότερα και αναπόφευκτα περί το τέλος του χορού φαγητά είναι και ένα ποτήρι καλού ζωρού.

A. Μπαρμπάτ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΑΠΟ ΤΑ «ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ»

[Τού Μπουντλαίρ]

Ύστερα απ' τα μεσάνυχτα

Έπί τέλους! Μόνος! Δεν ακούεται πια παρ' από καιρό σέ καιρό, το κονρασμένο κύλισμα κάποιας άργοπορημένης άμαξας. Θ' άπολαύσω με, όλες ώρες, τη σιωπή, άν όχι την άνταπαι. Έπί τέλους η τυραννία της ανθρώπινης μορφής εξαφανίστηκε, και δε θάξω να ύποφερω πια παρ' από μόνο τον έαυτό μου.

Έπί τέλους! Θά μωρόσω να άναψωγορηθώ στο λουτρό του σνοταδιού! Πρώτα απ' όλα, μετά στην κλειδαριά. Μου φαίνεται πως η στροφή αυτή του κλειδιού θ' αύξησῃ τη μοναξιά μου και θά κινή πειό στερεούς τους φραγμούς που με χωρίζουν απ' τον κόσμο.

Ω! Φοικώδης ζωή! Φοικώδης πόλις! Άς άναεφαλαιώσω με τη μέρα μας: Είδα πολλούς άνθρώπους των γραμμάτων, και ένας απ' αυτούς με ρώτησε αν μπορούσε να πῇ στη Ρωσία διά έξορας (θάλασσε, δίχως άλλο, τη Ρωσία γιά νησί), χαρτίσα καμιά είκοσαριά πρόσποτα, που τα δέκα πέντε μου ήσαν άγνωστα, μίρασα χειραφίς σε άλλους τόσους, κι' αυτό δίχως, να λάβω την πρόνοια ν' αγοράσω γάντια, έκανα κόρτε σ' ένα διευθυντή θεάτρου, που μου είπε γιά να με ξεφορτωθῇ: «Θά κάνετε καλύτερα να άπευθυνθῇτε στον Ζ... είνε ο πειό χονδρός, ο πειό βλάκας κι' ο πειό διάσημος από τους συγγραφείς μου. Ίσως να μωρόσετε μαζί του να καταλήξετε σε κάτι. Πηγαίνετε να τον βρῇτε, και ύστερα βλέπουμε!». Εκόμπασα (γιατί:) γιά πολλές βρομερές πράξεις που δεν έκανα, άντηρήκα, από άδυναμια, σ' ένα φίλο μη εύκολη ύπηρεσία, και έδωσα μια συστατική έπιστολή σ' ένα γέλιο. Ουφ! Ετελείωσα! Δυσχεροστημένος από όλα, δυσχεροστημένος από τον έαυτό μου, έπιβήκω ν' άπολυτρωθώ και να άνασώω λιγάκι στη σιωπή και στη μοναξιά της νύχτας. Ψυχές έκεινον που τραγουδούσα, ένοσχύσατέ με, ύποστηρίζατέ με, άπομακρύνατε από μένα τα ψέμματα και τους μασιατικούς άτμούς του κόσμου, και Σὺ, Κύριε Θεέ μου, εὐδόκησε μου η χάρη να συνδέσω μερικὸς ώραίους στίχους, που να μου άποδίδουν μέσα μου ότι δεν είμαι ο τελευταίος των ανθρώπων, ότι δεν είμαι κατώτερος έκεινον που περιφρονώ...

Μετάφρ. Έλβίρης

ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑ ΚΟΡΗΣ

Τις μαργαρίταις κάποτε ρωτά και ξεφυλλίζει
Όποιος με φλόγα έρωτική και με λαχτάρα νοιώθει
Την περμαμένη του καρδιά μέσα στα στήθη να χτυπά.
Κι' η κόρη που τ' στήθη της φλογίζουν χίλιοι πόθοι
Τα φύλλα του λευκούματός καμιά φορά γυρίζει
Γιά να της πούνε ποιά καρδιά άληθινή την αγαπά.

A. Σ. Μάτεσις